

EUROPOS TARYBOS VETERINARIJOS EKSPERTŲ (GYVŪNŲ VEISIMAS) DARBO GRUPĖS POSĖDŽIO ATASKAITA

1. Posėdžio institucinė forma, vieta, laikas ir dalyviai:

Institucinė forma: Europos Tarybos darbo grupė

Laikas: 2014 m. Birželio 23 d.;

Vieta: LEX 1, Briuselis, Belgija

Posėdžio trukmė: 10:00 – 18:00

Dalyviai: Pirm., COM atstovai, VN atstovai (LT atstovavo Vilius Rekštys Valstybinės veislininkystės priežiūros tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos viršininkas; Žilvinas Ilevičius, veterinarijos ir fitosanitarijos atašė Lietuvos nuolatinėje atstovybėje ES).

2. Svarstytas klausimas arba svarstyto ES teisės akto projekto pavadinimas ir numeris:

1. Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl zootechninių ir genealoginių reikalavimų, taikomų prekybai Sąjungoje veisliniais gyvūnais bei jų genetinės medžiagos produktais ir jų importui į Sąjungą (6445/14).

3. Posėdžio eigos apibendrinimas:

1. **Pirmininkaujantis** pasveikino posėdžio dalyvius ir pristatė posėdžio darbotvarkę. Informavo, kad tai paskutinis posėdis pirmininkaujant Graikijai. Toliau pirmininkavimas pereina Italijai. Italijos atstovai informavo, kad planuoja 5 posėdžius. Kitas posėdis planuojamas š.m. rugsėjo 03 d. Posėdis prasidėjo nuo V skyriaus 27 str. svarstymo.

2. Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl zootechninių ir genealoginių reikalavimų, taikomų prekybai Sąjungoje veisliniais gyvūnais bei jų genetinės medžiagos produktais ir jų importui į Sąjungą (6445/14).

27 str.

COM pristatė 27 str.

IT - akcentavo, kad produktyvumo ir genetinio įvertinimo duomenys turi būti pateikiami kartu (taip mano ir BE, DE), tačiau turi būti nurodyta, kada juos reikia pateikti, o kada ne. Arklių tapatybės nustatymo dokumentuose - pase ir pažymėjime informacija siūlo suvienodinti.

FR, PL, DE - išklėlė klausimą: kas vykdys genetinius vertinimus (veislininkystės organizacijos ar kompetentingos institucijos)? FR pabrėžė, kad genetiniai vertinimai turi būti privalomi, produktyvumo ir genetinio įvertinimo sistema ir procesas turi būti atliekami valstybiniu lygiu, kad užtikrintų kokybę ir skaidrumą. DE norėjo pasitikslinti, ar minimus darbus privaloma atlikti centralizuotai ar galima Vokietijos atvejų regionų, žemių ribose.

ES - teiks 27 straipsnio 3 priedo pastabas raštu. Palaiko IT nuomonę bei siūlo išskirti arklinių šeimos vertinimus.

AT - siūlo, kad kiekvienos gyvūnų rūšies produktyvumo tyrimus apspręstų veisimo organizacijos, asociacijos kurios veisia gyvulius, vykdo kilmės knygos vedimo, veisimo programas. Turi būti patikslinta kokias atvejais vertinimai vykdomi (taip mano ir CZ) ir numatyta galimybė pavęsti tai atlikti kitoms organizacijoms.

Šioje ataskaitoje vartojami sutrumpinimai atitinka:

IT – Italija; EL – Graikija; DK – Danija; ES – Ispanija; SK – Slovakija; BE – Belgija; SI – Slovėnija; SE – Švedija; PL – Lenkija; FR – Prancūzija; MT – Malta; PT – Portugalija; HU – Vengrija; DE – Vokietija; LT – Lietuva; FI – Suomija; LV – Latvija; AT – Austrija; CY – Kipras; UK – Jungtinė Karalystė; EE – Estija; LU – Liuksemburgas; NL – Nyderlandai; CZ – Čekija; IE – Airija; BG – Bulgarija; RO – Rumunija; VN – ES valstybės narės; NVN – naujosios ES valstybės narės.

Pirm. – Pirmininkaujanti valstybė narė; COM – Europos Komisija; EP – Europos Parlamentas; ET – ES Taryba; ŽŪŽ Taryba – ES Žemės ūkio ir žuvininkystės taryba; SCA – Specialusis žemės ūkio komitetas; CRP1 – Nuolatinis atstovų komitetas (Coreper I); CRP2 – Nuolatinis atstovų komitetas (Coreper II).

BE - pastebėjo, kad jei veislė yra saugojama (genofondinė) bus sudėtinga atlikti produktyvumo įvertinimus.

HR - pabrėžė, kad HR nėra asociacijų – yra viena centrinė tarnyba bei pagyvoti ką daryti su klonavimu?

SE - pateikė mintį ar be standartinių tyrimų nereikėtų numatyti galimybes ir papildomiems tyrimams.

COM – Pakomentavo svarbą selekcijos programų ir jose numatytų veisimo krypčių: saugo veislę ar tobulina. Jei vykdomas veislės tobulinimas – produktyvumo kontrolė ir vertinimas yra privalomas.

28 str.

COM pristatė 28 str.

FR - palaiko ES ir IT nuomonę, kuri išdėstyta 27 straipsnio ataskaitoje.

AT - išreiškė abejones 28 str. esant skirtingiems vertinimo metodams skirtingose valstybėse narėse.

SI - siūlo pateikti aiškesnę nepriklausomo eksperto sąvoką.

COM – 1. Iš dalies sutiko su AT nuomone, kad galima konkrečiau ir griežčiau pristatyti 28 str. bei pabrėžė produktyvumo kontrolės ir vertinimų privalomumą atsižvelgiant į veislių veisimo kryptis: saugo veislę ar tobulina.

2. 2 priedas yra pagrindas šiam straipsniui.

29 str.

COM pristatė 29 str.

DE - palaiko 29 straipsnio įdėją, tik siūlo aiškiau pažymėti, kad tai atlieka valstybinės organizacijos, bei pamąstyti dėl galimybių visuomenei susipažinti su informacija (taip mano ir BE). Jų manymų galbūt užtektų pateikimo kompetetingoms institucijoms.

ES, IT – išreiškė nuomonę, kad turi būti apspręsti konkretūs įsipareigojimai konkrečioms organizacijoms, patikslintos atsakomybės (kas vykdys vertinimus, tyrimus, atsakomybę).

CZ, SI - mano, kad veisimo organizacijoms nereikėtų paskirti vertinimo funkcijos, nes jos turi būti nepriklausomos. Kontroliuojančios organizacijos turi apspręsti kas tai vykdys.

AT – priešingai nei kitos valstybės narės siūlo veisimo organizacijoms pačioms apsispręsti įvertinimų kokybę – asociacija turi garantuoti selekcinės programos vykdymą, užtikrinti duomenų patikimumą.

IE – norėjo patikslinti ar galima pasirinkti vykdyti vertinimus kitose valstybėse narėse, bet EL iš karto išreiškė abejones dėl išorinės institucijos atsakomybės už tyrimų kokybę.

PT - pateikė situaciją: asociacijos programos patvirtintos 4-5 metams, kuriose patvirtinta ir institucija kuri atlieka vertinimus ir ja asociacija nepatenkinta. Asociacija nori ją pakeisti – kaip tai turi būti įgyvendinama.

COM - 1. Komentuodama šalių narių pasisakymus akcentavo, kad turi būti stiprios, vieningos veisimo organizacijos su patvirtintomis asociacijų veisimo programomis ir stiprios kompetetingos institucijos. Kompetetingos institucijos tai valstybinių lygmeniu dirbančios tarnybos. Šios tarnybos privalo būti valstybės narės veislininkystės sistemos dalis.

2. Valstybės narės savarankiškai nusistato produktyvumo tyrimų ir genetinio vertinimo organizacijas. Kontroliuojanti įstaiga paskiria organizacija, kuri vykdys produktyvumo kontrolę ir vertinimus. Šios organizacijos turi būti pripažintos. Šiuo str. siekiama lankstumo – gali būti kelios institucijos, kurios vertins skirtingų produktyvumo požymių vertinimus.

3. 29 straipsnis apima visus gyvulius išskyrus arklius (nes neturi produktyvumo tyrimų ir genetinio vertinimo).

Šioje ataskaitoje vartojami sutrumpinimai atitinka:

IT – Italija; EL – Graikija; DK – Danija; ES – Ispanija; SK – Slovakija; BE – Belgija; SI – Slovėnija; SE – Švedija; PL – Lenkija; FR – Prancūzija; MT – Malta; PT – Portugalija; HU – Vengrija; DE – Vokietija; LT – Lietuva; FI – Suomija; LV – Latvija; AT – Austrija; CY – Kipras; UK – Jungtinė Karalystė; EE – Estija; LU – Liuksemburgas; NL – Nyderlandai; CZ – Čekija; IE – Airija; BG – Bulgarija; RO – Rumunija; VN – ES valstybės narės; NVN – naujosios ES valstybės narės.

Pirm. – Pirmininkaujanti valstybė narė; COM – Europos Komisija; EP – Europos Parlamentas; ET – ES Taryba; ŽŪŽ Taryba – ES Žemės ūkio ir žuvininkystės taryba; SCA – Specialusis žemės ūkio komitetas; CRP1 – Nuolatinis atstovų komitetas (Coreper I); CRP2 – Nuolatinis atstovų komitetas (Coreper II).

4. Informacijos pateikimas visuomenei ir ES komisijai turi būti.

5. Atsakymas į PT klausimą: tai apsprendžia kompetentinga institucija, kuri informuoja, dalinai pakeičia veisimo programą ir keičia vertinimus atliekančią instituciją.

6. Atsakymas į IE klausimą: institucijos iš kitos valstybės narės – toks sistema įmanoma bendravimo atžvilgiu, jei veisimo organizacija atsakinga ir bendra. Turi būti bendradarbiavimo sutartis. COM Teisės skyrius pakomentavo dėl IE: vykdyti vertinimus kitose valstybėse narėse yra skiriama ir tik jei yra būtina!

30 str.

COM pristatė 30 str.

DE, IT - dar grįžo ir prie 29 str. dėl viešojo skelbimo tyrimų rezultatų ir kad reglamente turi būti nurodyta kaip veisimo organizacija turi skelbti informacija. Siūlyta, kad atsakomybė ir pareiga turi tekti kilmės knygas vedančioms organizacijoms.

COM – kaip organizacija turi skelbti informacija turi pati nuspręsti. Svarbiausia, kad kompetentinga institucija turėtų informacija. Informacijos pateikimas yra prievolė. Atsakomybė ir pareiga turi tekti veisimo institucijoms. Esmė - produktyvumo tyrimų ir genetinių vertinimų rezultatų informacijos pateikimas, kaupimas ir naudojimas.

31 str.

COM pristatė 31 str.

BE - iškėlė klausimą kokios institucijos (ar Interbull) minimos šiame str., kaip pagrįstas jų veikimas, prievolės dirbti su veisėjais, finansinė situacija.

IT, GB, IE - pasisakė prieš veislinių gyvūnų produktyvumo tyrimų ir genetinio vertinimo metodų derinimą, nes skirtingos šalių narių rinkos, skirtingi veikimo principai.

ES - iškėlė klausimą ar numatomi saugojamų veislių etaloniniai centrai?

SV - siūlo funkcija, kad veiktų centras kuris apjunktų pasaulio šalių veisles, atliktų palyginimus, rinkų analizę.

COM - atsakydama **BE** – etaloninis galvijų centras gali būti ne būtina tarptautinis gyvulių duomenų komitetas (Interbull). Gali būti naujas centras, nauja laboratorija apjungianti įvertinimų metodus, nes nenumatyta ar vienas centras atliks šį darbą. Dėl Interbull buvo priimtas tarybos sprendimas, kurio funkcija galvijų metodu suvienodinimui. Etaloniniai centrai galimi ir kitoms gyvulių rūšims.

32 str.

COM pristatė 32 str.

BE – pasidomėjo kaip bus atliekamas etaloninių centrų auditas, kokiais aktais bus vadovaujama ir ar bus įmanomas centro atšaukimas.

COM - etaloniniam centrai nesilaikant reikalavimų bus atšaukiama jų veikla, blogėjant situacijai nutraukiamas finansavimas.

33 str.

COM pristatė 33 str.

LU - pasiūlė genomines informacijos teikimą pažymėjime, nes veisėjui svarbi pilna informacija.

DE – šio str. 1 dalyje siūlo išbraukti „...genetinės medžiagos produktus“.

Šioje ataskaitoje vartojami sutrumpinimai atitinka:

IT – Italija; EL – Graikija; DK – Danija; ES – Ispanija; SK – Slovakija; BE – Belgija; SI – Slovėnija; SE – Švedija; PL – Lenkija; FR – Prancūzija; MT – Malta; PT – Portugalija; HU – Vengrija; DE – Vokietija; LT – Lietuva; FI – Suomija; LV – Latvija; AT – Austrija; CY – Kipras; UK – Jungtinė Karalystė; EE – Estija; LU – Liuksemburgas; NL – Nyderlandai; CZ – Čekija; IE – Airija; BG – Bulgarija; RO – Rumunija; VN – ES valstybės narės; NVN – naujosios ES valstybės narės.

Pirm. – Pirmininkaujanti valstybė narė; COM – Europos Komisija; EP – Europos Parlamentas; ET – ES Taryba; ŽŪŽ Taryba – ES Žemės ūkio ir žuvininkystės taryba; SCA – Specialusis žemės ūkio komitetas; CRP1 – Nuolatinis atstovų komitetas (Coreper I); CRP2 – Nuolatinis atstovų komitetas (Coreper II).

FR, AT, IE, IT - pasiūlė sumažinti informacijos kiekį, su galimybe išsamesnę informaciją pateikti internete.

COM – pažymėjo, kad pažymėjimai turi būti užpildyti pilnai - tai svarbus dokumentas, kuriame pateikiama visa informacija apie gyvulį. Būtinai registruojami kilmės registruose - kilmės knygoje ar kilmės registre.

BE - jei veislėjai yra keliose šalyse, ką daryti su informacija, nes valstybės narės turi turėti sąsają. Šis klausimas šiai dienai labai aktualus Lietuvos atveju pieninės galvininkystės sektoriuje...

COM - atsakant į BE klausimą: tai traktuojama kaip gyvulio pateikimas iš vieno ūkio į kitą, todėl naudojami pažymėjimai. Reikia nustatyti minimalius duomenų kiekius pažymėjimuose.

Dėl arklių paso - kilmės duomenis privaloma registruoti nepriklausomai nuo to kada jie bus panaudoti.

34 str.

COM pristatė 34 str.

IT - siūlo supaprastinti taisykles apie duomenų skelbimą kilmės pažymėjimuose, kuriuos turi išduoti kilmės knyga vedančios įstaigos. Svarbu apgalvoti kaip nuolat atnaujinti duomenis kilmės pažymėjimuose.

DE, NL, ES – Vokietijos atstovai pasiteiravo kaip galės veikti spermos centrai, kurie veikia nacionaliniu lygiu. Spermos centrai gali išduoti kilmės pažymėjimą, jei turi sutikimą iš organizacijos vedančios kilmės knygą. Duomenys zootechniniu lygiu turi būti suderinami su veisimo institucijomis ir nuolat atnaujinami.

COM - sutinka su DE siūlymu ir padarys pataisymą. Spermos centrai, kurie yra patvirtinti kaip veisimo kompanijos Europoje, nacionaliniu lygiu dar negalės išdavinėti pažymėjimų. Tai nuspręsta taryba.

Kilmės pažymėjimai turi būti privalomi perkelti toje pačioje šalyje iš vienos Kilmės knygos į Kilmės knygą.

COM pristatė 35 str.

Pirmininkaujantis dėl laiko stokos pasiūlė šalių ekspertams pastabas dėl šių straipsnių pateikti sekančio susitikimo metu.

4. Posėdžio sprendimai, kito posėdžio data:

Išnagrinėti 27-34 str.

Kitas planuojamas darbo grupės posėdis – š.m. rugsėjo mėn. 3 d.

5. Pasiūlymai dėl tolesnių Lietuvos veiksmų:

Dalyvauti kituose posėdžiuose, atstovauti Lietuvos interesus.

6. Priedama informacija (posėdžio darbotvarkė, išdalyta medžiaga, nuorodos):

Posėdžio darbotvarkė.

Dalyvių sąrašas.

Šioje ataskaitoje vartojami sutrumpinimai atitinka:

IT – Italija; EL – Graikija; DK – Danija; ES – Ispanija; SK – Slovakija; BE – Belgija; SI – Slovėnija; SE – Švedija; PL – Lenkija; FR – Prancūzija; MT – Malta; PT – Portugalija; HU – Vengrija; DE – Vokietija; LT – Lietuva; FI – Suomija; LV – Latvija; AT – Austrija; CY – Kipras; UK – Jungtinė Karalystė; EE – Estija; LU – Liuksemburgas; NL – Nyderlandai; CZ – Čekija; IE – Airija; BG – Bulgarija; RO – Rumunija; VN – ES valstybės narės; NVN – naujosios ES valstybės narės.

Pirm. – Pirmininkaujanti valstybė narė; COM – Europos Komisija; EP – Europos Parlamentas; ET – ES Taryba; ŽŪŽ Taryba – ES Žemės ūkio ir žuvininkystės taryba; SCA – Specialusis žemės ūkio komitetas; CRP1 – Nuolatinis atstovų komitetas (Coreper I); CRP2 – Nuolatinis atstovų komitetas (Coreper II).

7. Tiesioginis ataskaitos rengėjas (vardas ir pavardė, institucija, pareigos, telefono numeris, elektroninio pašto adresas): Vilius Rekštys Valstybinės veislininkystės priežiūros tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos viršininkas.

8. Už ataskaitą atsakingas padalinio vadovas (vardas ir pavardė, institucija, pareigos, telefono numeris, elektroninio pašto adresas): Vilius Rekštys Valstybinės veislininkystės priežiūros tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos viršininkas.

Šioje ataskaitoje vartojami sutrumpinimai atitinka:

IT – Italija; EL – Graikija; DK – Danija; ES – Ispanija; SK – Slovakija; BE – Belgija; SI – Slovėnija; SE – Švedija; PL – Lenkija; FR – Prancūzija; MT – Malta; PT – Portugalija; HU – Vengrija; DE – Vokietija; LT – Lietuva; FI – Suomija; LV – Latvija; AT – Austrija; CY – Kipras; UK – Jungtinė Karalystė; EE – Estija; LU – Liuksemburgas; NL – Nyderlandai; CZ – Čekija; IE – Airija; BG – Bulgarija; RO – Rumunija; VN – ES valstybės narės; NVN – naujosios ES valstybės narės.

Pirm. – Pirmininkaujanti valstybė narė; COM – Europos Komisija; EP – Europos Parlamentas; ET – ES Taryba; ŽŪŽ Taryba – ES Žemės ūkio ir žuvininkystės taryba; SCA – Specialusis žemės ūkio komitetas; CRP1 – Nuolatinų atstovų komitetas (Coreper I); CRP2 – Nuolatinų atstovų komitetas (Coreper II).